

Στον ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΡΙΣΤΟΥΛΙΑ
d.christoulas@realnews.gr

Σε μια εποχή που η ελληνική οικονομία αναζητεί διαρκώς νέες πηγές εξωστρέφειας και ανάπτυξης, ο τομέας των κλινικών μελετών παραμένει μια ανεκμετάλλευτη ευκαιρία. Παρά τις δυσκολίες και την τεχνολογία που διαθέτει η χώρα, οι επενδύσεις που απορροφά σε αυτόν τον στρατηγικό κλάδο υπολείπονται σημαντικά σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες αντίστοιχου μεγέθους.

Η Ευαγγελία Κοράκη, πρόεδρος του Συλλόγου Επιχειρήσεων Διεξαγωγής Κλινικών Μελετών Ελλάδας HACRO, πρόεδρος και διευθύνουσα σύμβουλος της Coronis Research, μιλά στη Realnews για τις προοπτικές, τα εμπόδια και τις κινήσεις που απαιτούνται για να μετατραπεί η Ελλάδα σε πόλο έλξης επενδύσεων και καινοτομίας στον τομέα της υγείας. Όπως υπογραμμίζει, η αξιοποίηση των κλινικών μελετών δεν είναι απλώς θέμα οικονομικής πολιτικής, αλλά μια στρατηγική επιλογή με άμεσο όφελος για ασθενείς, επιστήμονες και εθνική οικονομία.

“Είναι ένας
πολλαπλασιαστικός
αξίας για τους
ασθενείς, το σύστημα
υγείας, την έρευνα
αλλά και την εθνική
οικονομία
μιας χώρας”

■ **Πατά θεωρείτε ότι οι κλινικές μελέτες μπορούν να αποτελέσουν μοχλό ανάπτυξης για την ελληνική οικονομία;**

Οι κλινικές μελέτες δεν είναι μόνο μια επιστημονική διαδικασία. Είναι ένας πολλαπλασιαστής αξίας για τους ασθενείς, το σύστημα υγείας, την έρευνα αλλά και την εθνική οικονομία μιας χώρας. Έχουν βαθιά ανθρωπιστική αξία, αφού κάθε μελέτη έχει στο επίκεντρό τους ασθενείς, δίνοντάς τους τη δυνατότητα πρώτης πρόσβασης σε καινοτόμες θεραπείες που δεν είναι διαθέσιμες στην αγορά.

Παράλληλα, όμως, πράγματι μπορούν να αποτελέσουν ισχυρό πυλώνα ανάπτυξης της οικονομίας. Προσελκύουν ξένες επενδύσεις υψηλής προστιθέμενης αξίας, δημιουργούν θέσεις εργασίας υψηλής εξειδίκευσης, ενισχύουν την καινοτομία και τη φήμη του ιατρικού οικοσυστήματος της χώρας. Συνεισφέρουν πολλαπλά στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, αφού, βάσει νομοθεσίας, το 20% της επένδυσης που πραγματοποιείται σε κλινικές μελέτες στη χώρα κατευθύνεται απευθείας στα νοσοκομεία όπου διεξάγονται οι μελέτες και στις εποπτευόμενες Υγειονομικές Περιφέρειες. Οι πόροι αυτοί μπορούν να αξιοποιηθούν για την αναβάθμιση της υλικοτεχνικής υποδομής, την εκπαίδευση και την εξειδίκευση του ιατρικού προσωπικού, καθώς και για τη στήριξη των ερευνητικών ομάδων.

■ **Ποια είναι η σημερινή εικόνα στην Ελλάδα;**

Στην Ελλάδα εγκρίνονται κάθε χρόνο περίπου 200-250 νέες κλινικές μελέτες, με επενδύσεις που κυμανίζονται ετησίως γύρω στα 100-120 εκατ. ευρώ.

Όμως, σύμφωνα με μελέτη της PWC, με βάση το μέγεθος και τον πληθυσμό της χώρας μας, που αντιστοιχεί στο 1,5% της Ευρώπης, μπορούμε να προσεγγίσουμε επενδύσεις πάνω από 500 εκατ. ευρώ σε ετήσια βάση, να επιτύχουμε σημαντική αύξηση του ΑΕΠ και να δημιουργηθούν χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας.

Κλινικές μελέτες: Μια αναξιοποίητη ευκαιρία

Η Ευαγγελία Κοράκη, πρόεδρος του Συλλόγου Επιχειρήσεων Διεξαγωγής Κλινικών Μελετών Ελλάδας HACRO, πρόεδρος και διευθύνουσα σύμβουλος της Coronis Research, μιλά στη Realnews για τις προοπτικές, τα εμπόδια και τις κινήσεις που απαιτούνται για να μετατραπεί η Ελλάδα σε πόλο έλξης επενδύσεων και καινοτομίας στον τομέα της υγείας

Συγκεκριμένα, η προσέλκυση 0,5 δισ. επενδύσεων σε κλινική έρευνα θα οδηγούσε σε 1,1 δισ. αύξηση του ΑΕΠ, 270 εκατ. ευρώ έσοδα από φόρους και 23.000 νέες θέσεις εργασίας.

■ **Πώς θα μπορούσε η πολιτεία να συμβάλει ώστε να ξεκλειδώσει αυτός ο πλούτος;**

Για να επιτύχουμε πραγματική πρόοδο σε έναν κλάδο τόσο σημαντικό και τόσο απαιτητικό το κράτος να αντιληφθεί τη σπουδαιότητα και τα οφέλη που προκύπτουν από τις κλινικές μελέτες, να αναδείξει την πρόοδο τους ως προτεραιότητα, να εμπιστευθεί και να συνεργαστεί με τους λοιπούς συμμετέχοντες του ιδιωτικού τομέα που διαθέτουν την εμπειρία, την τεχνολογία και τα επιστημονικά εφόδια προκειμένου να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον σταθερό και ευνοϊκό για τη διεξαγωγή κλινικών μελετών. Και, φυσικά, να υιοθετήσει ανάλογες πολιτικές και μέτρα που θα οδηγήσουν σε βελτιώσεις όλων εκείνων των

κλινικών έρευνας και αντίστοιχης εκπαίδευσης. Η επίσημη ομάδα εργασίας για την «Ανάπτυξη των κλινικών μελετών και της βιοϊατρικής έρευνας στη χώρα», στην οποία ο HACRO συμμετέχει εξαρτικής ενεργά, έχει καταθέσει στην πολιτεία το στρατηγικό πλάνο που απαιτείται, με σειρά αναλυτικών προτάσεων και δράσεων, για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων.

■ **Παρέκονται κίνητρα και χρηματοδότηση για κλινική έρευνα στην Ελλάδα σήμερα;**

Στην Ελλάδα έχουν αναπτυχθεί μηχανισμοί για την παροχή κινήτρων και την προσέλκυση χρηματοδότησης για κλινική έρευνα, διευκολύνοντας τα τοπικά ερευνητικά κέντρα, πανεπιστήμια και φαρμακευτικές εταιρείες να υποβάλουν προτάσεις για χρηματοδότηση, σε συνεργασία με διεθνείς φορείς. Συγκεκριμένα, έχουν θεσπιστεί φορολογικά κίνητρα για εταιρείες και οργανισμούς που επενδύουν σε κλινικές δοκιμές και έρευνα, φορολογική έκπτωση στις δαπάνες που σχετίζονται με την έρευνα και την ανάπτυξη (R&D) συμπεριλαμβανομένων των κλινικών δοκιμών, καθώς επίσης και αξιοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων χρηματοδότησης, όπως το Horizon Europe. Ωστόσο, τα οικονομικά κίνητρα για τις φαρμακευτικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα θα πρέπει να ενισχυθούν, ενώ παράλληλα θα πρέπει να θεσπιστούν αντίστοιχα επενδυτικά κίνητρα και για τις φαρμακευτικές εταιρείες που δεν έχουν παρουσία στην Ελλάδα. Στο ίδιο πλαίσιο, το μέτρο του επενδυτικού clawback μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF), που προβλέπει τον συμψηφισμό των ποσών που πληρώνουν οι φαρμακευτικές εταιρείες ως αυτόματες επιστροφές στο κράτος με τα ποσά που αυτές επενδύουν σε έρευνα, είναι ένα από τα θετικά μέτρα που έχει λάβει η πολιτεία, καθώς αναγνωρίζει την ανάγκη κινήτρων για νέες επενδύσεις στον τομέα της υγείας. Όμως, το γεγονός της πολύ μικρής απορρόφησης κονδυλίων για ερευνητικές δαπάνες έναντι των παραγωγικών επιδόσεων την αναβάθμιση του μέτρου, όπως έγινε με τις παραγωγικές επενδύσεις-εργοστάσια και την επανοδιόρθωση των κριτηρίων και των προϋποθέσεων συμψηφισμού.

2. ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ- « ΚΛΕΙΔΙ » ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΣΥ

Μέσο: ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 29/06/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 29/06/2025

Σελίδα: 1

2. ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ- « ΚΛΕΙΔΙ » ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΣΥ

Μέσο: ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 29/06/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 29/06/2025

Σελίδα: 31

Ελλάδα

ΚΥΡΙΑΚΗ 29.06.25

31

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
ven.ygeia@gmail.com

Τριάντα πέντε ερωτήσεις, οι περισσότερες με υποερωτήματα, και πάντα κλειστές, δηλαδή οι ερωτήσεις και τα υποερωτήματα θα απαιτούν απαντήσεις του τύπου «Ναι» ή «Όχι», θα λαμβάνουν με ηλεκτρονικό μήνυμα SMS στο κινητό τηλέφωνό τους, πέντε ημέρες μετά την έξοδό τους από το νοσοκομείο του ΕΣΥ, στο οποίο νοσηλεύθηκαν, όλοι οι ασθενείς του ΕΣΥ. Από τη διαδικασία εξαιρούνται, προς το παρόν αποκλειστικά και μόνον, τα παιδιατρικά και τα ογκολογικά περιστατικά, για τα οποία θα ενεργοποιηθούν, μέχρι το τέλος του 2025, δύο διαφορετικά και εξειδικευμένα ερωτηματολόγια. Το νέο σύστημα της ηλεκτρονικής αξιολόγησης του επιπέδου της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών Υγείας στους νοσηλευόμενους ασθενείς των νοσοκομείων του ΕΣΥ όλης της χώρας αναμένεται να τεθεί εντός της ερχόμενης εβδομάδας σε πλήρη εφαρμογή.

Το περιεχόμενο

Σύμφωνα με το ερωτηματολόγιο, το οποίο έχει αποκλειστικά στη διάθεσή της η «Κυριακάτικη Απογευματινή», οι 35 ερωτήσεις για τους ασθενείς οι οποίοι έλαβαν εξιτήριο από νοσοκομείο του ΕΣΥ της χώρας μας μπορούν να περιγραφούν ως εξής:

*Ερωτήσεις για τον τρόπο προσέλευσης στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών και τον χρόνο αναμονής για εξέταση από τον πρώτο γιατρό.

*Ερωτήσεις για τυχόν ανάγκη να υποβληθεί ο ασθενής σε χειρουργική επέμβαση.

*Ερωτήσεις για τυχόν ανάγκη να χρειαστεί ο ασθενής ενδοδιακομιδή σε άλλο νοσοκομείο του ΕΣΥ.

*Ερωτήσεις για τον βαθμό ετοιμότητας του ιατρικού και του νοσηλευτικού προσωπικού, προκειμένου να αντιμετωπίσουν το περιστατικό.

*Ερωτήσεις για τον βαθμό ετοιμότητας του ιατρικού και του νοσηλευτικού προσωπικού, σχετικά με την επίλυση προβλημάτων και αποριών του ασθενούς, κατά τη διάρκεια της νοσηλείας του.

*Ερωτήσεις για τον βαθμό πληροφόρησης του ασθενούς σχετικά με την κατάσταση της υγείας του και την πρόγνωση της.

*Ερωτήσεις σχετικά με την ποιότητα της οίστης στο νοσοκομείο νοσηλείας του ασθενούς.

*Ερωτήσεις για τυχόν πληροφορίες εκ μέρους του ιατρικού και του νοσηλευτικού προσωπικού σχετικά με τη μετανοσοκομειακή κατάσταση και συμπεριφορά του ασθενούς, καθώς και για τις δυνατότητες κατ'οίκον νοσηλείας.

*Ερωτήσεις σχετικά με τον βαθμό πληροφόρησης και χρήσης του Γραφείου Προστασίας Δικαιωμάτων Λιπών Υπηρεσιών Υγείας από τους ίδιους τους ασθενείς.

Απόλυτη ανωνυμία

Είναι χαρακτηριστικό ότι το ανώνυμο και αποπροσωποποιημένο ερωτηματολόγιο για την αξιολόγηση των υπηρεσιών Υγείας από τους ασθενείς δεν έχει στόχο να αμφισβητήσει ή να υποβαθμίσει το έργο των γιατρών και

νοσηλευτών τους. Εκείνο που αξιολογείται είναι κάθε πτυχή που συνθέτει την έννοια της ποιότητας στο πλαίσιο ενός νοσοκομείου, όπως ενδεικτικά η προσβασιμότητα στις παρεχόμενες υπηρεσίες, η οργάνωση και ο συντονισμός της φροντίδας, η αλληλεπίδραση των λιπών υπηρεσιών υγείας με το ανθρώπινο δυναμικό, καθώς και η ασφάλεια των υποδομών.

Η ανωνυμία είναι απόλυτα εγγυημέ-

Πώς θα μπνίνουν στη διαδικασία οι νοσηλευόμενοι που θα παίρνουν εξιτήριο και πώς θα γίνεται η ανάλυση των δεδομένων από το υπουργείο Υγείας

νη, ώστε οι πολίτες να αισθάνονται ασφαλείς και ελεύθεροι να εκφράσουν την πραγματική τους εμπειρία. Επίσης, η προσπάθεια στα δεδομένα θα είναι διαβαθμισμένη, διασφαλίζοντας ότι μόνο εξουσιοδοτημένα στελέχη θα μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αυτά. Οι απαντήσεις θα μπορούν να συλλέγονται συστηματικά και με τρόπο ομοιογενή, προκειμένου να επιτρέπει η δευτερογενής επεξεργασία τους. Ο στόχος είναι ξεκάθαρος: να λειτουργήσει ένας αξιόπιστος, διαφανής και ασφαλής μηχανισμός αξιολόγησης, που θα επιτρέπει στους πολίτες να μιλήσουν ελεύθερα για την εμπειρία τους και ο λόγος τους θα έχει ουσιαστικό αντίκτυπο στη λήψη αποφάσεων.

Η ανάλυση των δεδομένων θα αφορά κάθε νοσοκομείο ξεχωριστά, δίνοντας στο υπουργείο Υγείας τη δυνατότητα να έχει πολύ συγκεκριμένα και αξιόπιστα αποτελέσματα για την ποιότητα των υπηρεσιών σε κάθε μονάδα Υγείας. Παράλληλα, τα δεδομένα θα μπορούν να κατηγοριοποιηθούν και ανά Υγειονομική Περιφέρεια (ΥΠΕ), προσφέροντας μια ευρύτερη εικόνα της ποιότητας των υπηρεσιών σε κάθε γεωγραφική περιοχή.

Η εφαρμογή

Αυτή η πληροφορία θα αξιοποιείται στρατηγικά και αποτελεσματικά, με κάθε επίπεδο του συστήματος - από τα νοσοκομεία και τις Υγειονομικές Περιφέρειες (ΥΠΕ) μέχρι το υπουργείο Υγείας - να έχει τον δικό του ρόλο στην επεξεργασία και χρήση των δεδομένων. Για παράδειγμα, τα νοσοκομεία θα λαμβάνουν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και θα έχουν τη δυνατότητα να επανεξετάσουν τις διαδικασίες λειτουργίας τους, εντοπίζοντας τόσο τα σημεία αδυναμίας όσο και τις ευκαιρίες βελτίωσης. Οι Υγειονομικές Περιφέρειες, από την άλλη, θα διαθέτουν μια συνολική εικόνα των νοσοκομείων αρμοδιότητάς τους και θα αναλαμβάνουν στρατηγικές πρωτοβουλίες για την αναβάθμιση των υπηρεσιών τους. Το υπουργείο Υγείας θα διαδραματίζει τον κρίσιμο ρόλο του συντονιστή, διασφαλίζοντας ότι τα αποτελέσματα της αξιολόγησης φτάνουν εκεί που χρειάζεται και αξιοποιούνται με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο για τη βελτίωση της απόδοσης του συστήματος υγείας.

Οι 35 απαντήσεις που δίνουν λύση στα προβλήματα του ΕΣΥ

● Αποκλειστικά η «Κυριακάτικη Απογευματινή» παρουσιάζει το ερωτηματολόγιο για την αξιολόγηση της ποιότητας της νοσηλείας των ασθενών στα δημόσια νοσοκομεία, που θα τεθεί σε πλήρη λειτουργία εντός της ερχόμενης εβδομάδας

3. ΥΓΕΙΑ : ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΕΡΔΗΘΕΙ

Μέσο:ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ημ. Έκδοσης: ...28/06/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: ...28/06/2025

Σελίδα:9

ΑΠΟΨΗ

ΘΕΟΔΟΥΛΟΣ ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Δημοσιογράφος, εκδότης
του περιοδικού «Plan be»

Υγεία: Το μεγάλο στοίχημα που πρέπει να κερδηθεί

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ Σύστημα Υγείας παραμένει σταθερά μία από τις κορυφαίες ανησυχίες του πολίτη, όπως επιβεβαιώνουν κάθε φορά οι δημοσκοπήσεις. Χρονίζοντα προβλήματα, ελλείψεις, πολύωρες αναμονές, εικόνες εγκατάλειψης σε νοσοκομεία και Κέντρα Υγείας. Όλα αυτά συνθέτουν μία γκρίζα εικόνα στην καθημερινότητα των πολιτών. Και η κυβέρνηση το γνωρίζει καλά. Το ΕΣΥ είναι δηλωμένη προτεραιότητα του Κυριάκου Μητσοτάκη, ένα προσωπικό του στοίχημα, που, αν κερδηθεί, θα έχει ουσιαστικό αποτύπωμα στην καθημερινότητα όλων μας.

ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΜΕ να αγνοήσουμε πως τους τελευταίους μήνες γίνονται βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση. Το υπουργείο Υγείας «τρέχει» παράλληλα πολλές παρεμβάσεις, ανεξαρτήτως του αν τα αποτελέσματα χρειάζονται χρόνο για να γίνουν ορατά στους πολίτες: οι ανακαινίσεις νοσοκομείων και Κέντρων Υγείας, τα απογευματινά χειρουργεία για τον περιορισμό των λιστών αναμονής, οι αξιολογήσεις δομών και προσώπων. Επιπλέον, ιδιαίτερα σημαντική είναι η ενίσχυση της ψηφιακής υγείας: Η πανδημία επιτάχυνε, έστω και άναρχα, τις διαδικασίες, αλλά πλέον γίνεται προσπάθεια να μπουν οι σωστές βάσεις. Ο Ηλεκτρονικός Φάκελος Υγείας εξελίσσεται σε βασικό εργαλείο του συστήματος, ενώ προχωρούν έργα όπως η πλήρης χαρτογράφηση των δεδομένων υγείας και το νέο πλαίσιο για την πρωτογενή και τη δευτερογενή χρήση των δεδομένων. Παράλληλα, ετοιμάζεται η ψηφιακή υποδομή του φορέα πρόσβασης στα δεδομένα (health data access body) και άλλες παρεμβάσεις που θα οδηγήσουν στην καλύτερη δυνατή αξιοποίηση στοιχείων, άρα και στην καλύτερη φροντίδα για τον ασθενή.

ΤΟ ΑΛΛΟ μεγάλο μέτωπο είναι αυτό του φαρμάκου. Η χώρα μας καλείται να διασφαλίσει ότι οι ασθενείς έχουν έγκαιρη και ισότιμη πρόσβαση στις καινοτόμες θεραπείες, ενώ ταυτόχρονα το κράτος οφείλει να χτίσει ένα βιώσιμο χρηματοδοτικό πλαίσιο. Σήμερα οι προκλήσεις είναι πολλές: Η φαρμακευτική δαπάνη αυξάνεται μεν, αλλά απέχει από τις πραγματικές ανάγκες, το μέτρο του clawback συνεχίζει να πιέζει τη φαρμακοβιομηχανία, ενώ το Ταμείο Καινοτομίας που δρομολογείται πρέπει να λειτουργήσει χωρίς άλλες καθυστερήσεις. Παράλληλα, το σύμφωνο συνεργασίας μεταξύ κυβέρνησης και φαρμακευτικού κλάδου για την ανάκτηση των χαμένων ισορροπιών πρέπει, επίσης, να προχωρήσει άμεσα.

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ έχει αυξήσει τη χρηματοδότηση στην Υγεία τα τελευταία χρόνια, κατάφερε να κινήσει «χρονίως εν υπνώσει γίγαντες», όπως είναι το κομμάτι της ηρόληψης, και κάνει σημαντικά βήματα εκσυγχρονισμού του συστήματος. Ωστόσο, χρειάζεται πολλή δουλειά ακόμη και άμεσα αποτελέσματα που θα πείσουν τους πολίτες ότι το σύστημα υγείας της χώρας υπηρετεί τον ασθενή με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

4. ΡΩΓΜΕΣ ΣΤΟ « ΜΑΝΤΡΙ » ΜΕΤΑ ΤΗ ΣΦΑΓΗ ΤΟ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ ΤΗΣ ΕΞΟΔΟΥ...

Μέσο:ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: ...29/06/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: ...29/06/2025

Σελίδα: 1

Η «BOMBA» ΤΗΣ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΠΕΚΕΠΕ

Ρωγμές στο «μαντρί» μετά τη σφαγή

Το παρασκήνιο της εξόδου Βορίδη, το σενάριο της ρήξης με Μαξίμου και ο κλοιός από τα αλληπάλληλα σκάνδαλα

Σε έναν κυκεώνα ποινικών και πολιτικών διλημάτων φαίνεται εγκλωβισμένη η κυβέρνηση, μετά την έξοδο των τεσσάρων στελεχών της που αναφέρονται στη δικογραφία

της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ. Προτού επουλώθούν οι πληγές των Τεμπών, η πλειοψηφία πρέπει ξανά να σταθμίσει εάν θα παραπέμψει στελέχη

της στη Δικαιοσύνη. Ένας εξ αυτών, ο Μάκης Βορίδης, απειλεί να έλθει σε ρήξη με το Μαξίμου. Η «Κ» παρουσιάζει τις βασικές καταγγελίες που περιλαμβάνονται στον φάκελο,

καθώς και απομαγνητοφωνημένες συνομιλίες των εμπλεκόμενων. Το παρασκήνιο που οδήγησε στις παραιτήσεις της Παρασκευής και τα διλήμματα του Μαξίμου. Σελ. 4

Το ράγισμα της μάντρας

Το ενδεχόμενο της πλήρους ρήξης με Βορίδη για την παραπομπή και η αλυσίδα των υποθέσεων που φέρνουν διαρκώς την κυβέρνηση σε θέση απολογούμενου. Τα σενάρια που ζυγίζει το Μαξίμου

ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΙΤΗΣΕΙΣ

Του ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Οι υφυπουργοί που έφυγαν

Τάσος Χατζηκωνσταντίνου
Βουλευτής Σερρών, τέως υφυπουργός Εξωτερικών

Διονύσιος Σταμενίτης
Βουλευτής Πέλλας, τέως υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης

Χρήστος Μπουκάρος
Βουλευτής Μαγνησίας, τέως υφυπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Το Μαξίμου αποκρίθηκε εκτός από τον Μάκη Βορίδη, να οδηγήσει στην έξοδο και τρεις υφυπουργούς που αναφέρονταν στις «επισυνδέσεις» της δικογραφίας.

Σε έναν κυκεώνα ποινικών και πολιτικών διλημάτων φαίνεται εγκλωβισμένη η κυβέρνηση, μετά την αποπομπή των τεσσάρων στελεχών της που αναφέρονται στη δικογραφία της ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ. Προτού επισυλυνθούν οι πληγές των Τεμπών, η πλειοψηφία πρέπει ξανά να σταθμίσει αν θα παραπέμψει στελέχη της στη Δικαιοσύνη. Ενα εξ αυτών, ο Μάκης Βορίδης, ο οποίος διετέλεσε και υπουργός Επικρατείας παρά τη πρωθυπουργία, απειλεί να έλθει σε ρήξη με το Μαξίμου, διασφαλίζοντας έτσι και τις ισορροπίες μεταξύ Δεξιάς και Κέντρου εντός της Ν.Δ. Η ισορροπία ήταν ήδη εύθραυστη, προτού την κλονίσει η δικογραφία, αν κρίνει κανείς από το γεγονός ότι κορυφαίοι υφυπουργοί νιώθουν πλέον την άνεση να αντιδρούν δημοσίως, ακόμη και για ζητήματα εξωτερικής πολιτικής – όπως συνέβη με τον Αδωνι Γεωργιάδη και τον Νίκο Λένδια. Το Μαξίμου καλείται να βρει το φρένο στη φθορά, σε μια συγκυρία που αφορά τα στην πολιτική ατμόσφαιρα ο φόβος για νέες υποθέσεις, οι οποίες μπορεί να φέρουν σε θέση απολογούμενου την κυβέρνηση. Έχει τα αποθέματα πολιτικού κεφαλαίου και τα ερείσματα για να βγει από τον κυκεώνα; Αρκούν τα γρήγορα αντανακλαστικά που επέδειξε ο πρωθυπουργός με την έξοδο των εμπλεκόμενων από το κυβερνητικό σκάφος;

Πριν από λίγες ημέρες, πάντως, κανείς στο Μέγαρο Μαξίμου δεν περίμενε πως την Παρασκευή το απόγευμα θα μετρούσαν τέσσερις απώλειες. «Δεν περιμέναμε τέτοια τροπή στην υπόθεση», ομολογούσε κυβερνητικό στέλεχος, με το Μέγαρο Μαξίμου να βρίσκεται ήδη μπροστά σε διλήμματα για το πώς θα χειριστεί τις υποθέσεις των Μάκη Βορίδη και Λευτέρη Αυγενάκη, οι οποίες πάντως, όπως επισημαίνεται, «δεν είναι όμοιες».

Η αντιπολίτευση προσερχόει ότι θα ζητήσει προανακριτική επιτροπή για τη διερεύνηση ποινικών ευθυνών των δύο πρώτων υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης, κάτι που πλέον θεωρείται δεδομένο. Όπως δεδομένο είναι ότι ο Μάκης Βορίδης δεν θεωρεί ότι έχει ποινικές ευθύνες, κάτι που σημείωσε και στη δήλωση παραίτησής του. Το δίλημμα για την κυβέρνηση είναι σαφές και δύσκολο: Θα δεχτεί η πλειοψηφία να παραπέμψει

τον πρώην υπουργό της σε μια Προανακριτική ή όχι; Ενδεικτικό πάντως μιας πρώτης τάξης που υπάρχει στο Μαξίμου είναι πως κυβερνητικές πηγές μετέδιδαν την Παρασκευή το απόγευμα ότι στην περίπτωση Βορίδη «η αποδοχή της παραίτησής του δεν συνεπάγεται και αποδοχή των κατηγοριών της αντιπολίτευσης». Ο ίδιος ο υπουργός εξαρχής έριξε το μπαλάκι της υπόθεσής του στη πλειοψηφία, λέγοντας ότι η Κ.Ο. της Ν.Δ. θα αποφασίσει εάν οι κατηγορίες ευσταθούν. Τα δεδομένα συνεπώς έχουν ως εξής: Εάν η κυβέρνηση αρνηθεί την παραπομπή του κ. Βορίδη, τότε θα κληθεί να διαχειριστεί το πολιτικό κόστος που συνεπάγεται η αναζωπύρωση της υποψίας ότι «συγκαλύπτει σκάνδαλα», σε μια στιγμή που ισορροπεί το θέμα των Τεμπών. Στην αντίθετη περίπτωση, που η πλειοψηφία επιλέξει να παραπέμψει τον πρώην υπουργό, υπάρχουν άλλοι κίνδυνοι, που αυτή τη στιγμή είναι αχαρτογράφητοι. Εμπειρος βουλευτής της Ν.Δ. αναφέρει στην «Κ» πως τα

ενδεχόμενα είναι δύο: Το πρώτο είναι η πλειοψηφία να έχει διαρροές στη μυστική ψηφοφορία. «Στην πρόσφατη ψηφοφορία για την παραπομπή του Κώστα Ακ. Καραμανλή καταγράφηκαν πέντε διαρροές, παρά το ξεκάθαρο αίτημα του κ. Καραμανλή πως θέλει να παραπεμφθεί. Εάν ο Μάκης Βορίδης ζητήσει από τους συναδέλφους του να μην τον παραπέμψουν, πόσες διαρροές μπορεί να έχουμε», είναι το ερώτημα που θέτει, θυμίζοντας πως αρκετοί βουλευτές θεωρούν πως έχουμε μπει σε μια ρότα «ποινικοποίησης της πολιτικής ζωής» που «πρέπει να σταματήσει». Ο δεύτερος κίνδυνος που θα κληθεί να αντιμετωπίσει το Μαξίμου είναι ο ίδιος ο τέως υπουργός να ακολουθήσει μια γραμμή αυτονομίας από τη Ν.Δ. για «να υπερασπιστεί τον εαυτό του».

Η περίπτωση Αυγενάκη

Η τελική απόφαση, λένε οι κυβερνητικοί επιτελείς, δεν θα ληφθεί με πολιτικούς όρους αλλά με βάση τη δικογραφία. Αυτή τη στιγμή

μή στην κυβέρνηση δεν βλέπουν για τον Βορίδη στοιχεία με ποινικό βάρος και επιφυλάσσονται να μελετήσουν αναλυτικά το σύνολο της δικογραφίας. Την Παρασκευή, Μπιστοτάκης και Βορίδης είχαν εκτενή συνομιλία, συμφωνώντας για την ανάγκη της παραίτησής του υπουργού.

Η περίπτωση Αυγενάκη είναι διαφορετική, καθώς στον Κρητικό βουλευτή αποδίδονται ενέργειες, που, σύμφωνα και με την αντιπολίτευση, είναι βαρύτερες από του κ. Βορίδη. Συνεπώς στο ερώτημα εάν θα ακολουθηθεί το «μοντέλο Τριαντόπουλου», η απάντηση είναι πως «κάθε περίπτωση θα εξεταστεί ως ξεχωριστή».

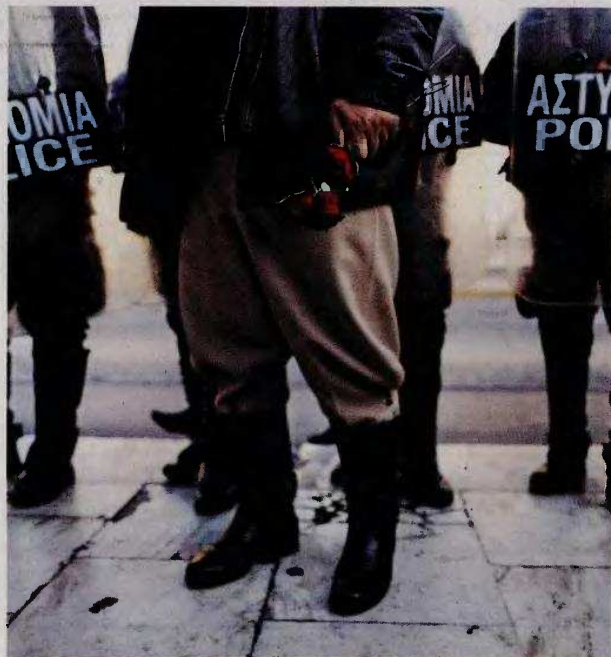
Πολιτικά τι κάνουνε;

Οι παραιτήσεις των τεσσάρων κυβερνητικών στελεχών μπορεί να έδειξαν, όπως λένε στο Μέγαρο Μαξίμου, «άμεσα αντανακλαστικά του πρωθυπουργού» και τη βούλησή του να μην υπάρξει ανοχή σε φαινόμενα νοσηρά, αλλά δεν αλλάζουν τις δυσκολίες της με-

γάλης εικόνας. Ο κυβερνητικός σχεδιασμός άλλωστε αυτή την εβδομάδα ανατράπηκε πλήρως. Η «επιστροφή στην κανονικότητα» μετατράπηκε σε νέο πολιτικό και οικονομικό ναρκοπέδιο, με την κυβέρνηση να βρίσκεται για πολλοστή φορά απολογούμενη. Η διαχείριση της φθοράς γίνεται ολοένα και πιο δύσκολη. Στο Μαξίμου θεωρούν πως οι άμεσες παραιτήσεις λειτούργησαν έως έναν βαθμό εκτονωτικά, αλλά την ίδια ώρα οι φήμες πως θα έχουμε «ΟΠΕΚΕΠΕ II», δηλαδή νέο γύρο αποκάλυψης, είναι έντονες και δημιουργούν ανασφάλεια στην κυβέρνηση. Όπως επισημαίνουν πηγές που δίνουν τις δυσκολίες της επόμενης μέρας, το γεγονός πως η ΕΥΠ είχε θέσει υπό παρακολούθηση κυβερνητικά στέλεχη για σχεδόν μια πενταετία, αποτελεί απόδειξη πως δεν ισχύει ότι «η κυβέρνηση ελέγχει τα πάντα». Και συνεπώς δεν μπορεί να ξέρει τι έρχεται, όταν η περιρρέουσα ατμόσφαιρα μιλάει για «νέες αποκάλυψεις».

Ο μίνι ανασχηματισμός

Παράλληλα με το θέμα του ΟΠΕΚΕΠΕ, ο πρωθυπουργός έχει να αντιμετωπίσει πλέον στο εσωτερικό της κυβέρνησής του και κρούσματα εμφύλιας κακοφωνίας, καθώς για πρώτη φορά τα υπόγεια μαχαρώματα βγήκαν στην επιφάνεια. Οι δημόσιες ανταγκλίσεις μέσα στην εβδομάδα μεταξύ του Αδωνίδη Γεωργιάδη και του Νίκου Λένδια εκλαμβάνονται σαν σημάδια αποσάθρωσης της κυβερνητικής συνοχής. Ο υπουργός Υγείας «κάρφωσε» τον υπουργό Άμυνας πως ως ΥΠΕΕ δεν «πύρε είδον» για το τουρκολιβικό μνημόνιο και ο υπουργός Άμυνας απάντησε μέσω... κύκλων με ένα πολύ υποτιμητικό σχόλιο σε προσωπικό επίπεδο, λέγοντας ότι «σημασία έχει και ποιος λέει κάτι». Η δημόσια διαμάχη δεν είναι εξαιρετική, καθώς στο παρασκήνιο σοβούν πολλές αθέατες κόντρες μεταξύ υπουργών και ευρύτερα κυβερνητικών στελεχών, με τον πρωθυπουργό μέσα σε αυτό το πλαίσιο να καλείται να επιλέξει τέσσερα νέα κυβερνητικά στέλεχη για τις θέσεις που έμειναν κενές μετά τις παραιτήσεις. Η επιλογή δεν είναι τόσο εύκολη όσο μοιάζει, αφού πλέον η ατμόσφαιρα είναι επιφλεκτη. Η επιλογή κάποιου βουλευτή μπορεί πλέον αυτομάτως να δημιουργήσει αντισυσπειρώσεις στην εκλογική του περιφέρεια και νέες εστίες γκρίνιας, από εκείνους που δεν επελέγησαν, με τον πρωθυπουργό να καλείται, στη μικρή ανάπαυλα που κάνει από κδες στα Χανιά, να βρει τη χρυσή τομή.

Αγρότης από την Κρήτη με τριαντάφυλλα στο χέρι στέκεται μπροστά στα ΜΑΤ, κατά τη διάρκεια παλιότερου συλλαλητηρίου έξω από τη Βουλή. Όπως αποκαλύπτεται από την υπόθεση του ΟΠΕΚΕΠΕ, η Μεγαλόνησος πρωταγωνιστούσε στην «απορρόφηση» κοινοτικών επιδοτήσεων.

Φήμες για δεύτερο γύρο

Οι άμεσες παραιτήσεις λειτούργησαν έως ένα βαθμό εκτονωτικά, λένε στο Μαξίμου, ωστόσο οι φήμες πως θα έχουμε «ΟΠΕΚΕΠΕ II», δηλαδή νέο γύρο αποκάλυψης, είναι έντονες και δημιουργούν ανασφάλεια στην κυβέρνηση.

Συνέχεια στις αυξήσεις μισθών, αλλά με πολλούς αστερίσκους και με μικρότερο ρυθμό σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, προβλέπει για το 2025 και για τα επόμενα χρόνια η Τράπεζα της Ελλάδος. Για φέτος εκτιμά ότι η μέση αύξηση των αποδοχών θα κινηθεί στο 5,5%, ποσοστό ελαφρώς χαμηλότερο από το 6% που ήταν η μέση αύξηση μισθών που πήραν οι εργαζόμενοι το 2024.

Παράλληλα, η ΤτΕ προειδοποιεί ότι η συνεχιζόμενη αύξηση των μισθών θα έχει **ανάλογη-ανοδική επίπτωση στο μοναδιαίο κόστος εργασίας**, που ήδη κινείται πάνω από τον μέσο όρο της Ευρώπης, γεγονός που, αν συνεχιστεί, ενδέχεται να επιδεινώσει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μεσοπρόθεσμα.

«Η οικονομία αρχίζει να φθάνει σε ένα σημείο καμής στο οποίο η εντεινόμενη στενότητα στην αγορά εργασίας ενισχύει σημαντικά τις μισθολογικές πιέσεις, οδηγώντας στην επιτάχυνση του μοναδιαίου κόστους εργασίας», αναφέρει η ΤτΕ σε ειδικό κεφάλαιο στην πρόσφατη έκθεσή της (Ιούνιος 2025) για τη Νομισματική Πολιτική. Ήδη, όπως επισημαίνει, «το 2024 το μοναδιαίο κόστος εργασίας ήταν ελαφρώς υψηλότερο σε σχέση με τον μέσο όρο της Ευρώπης και, αν συνεχιστεί, **ενδέχεται να επιδεινώσει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μεσοπρόθεσμα**».

Σύμφωνα με τα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών που παραθέτει η ΤτΕ, το 2024 η αύξηση τόσο των συνολικών αποδοχών όσο και των αμοιβών ανά μισθωτό με ρυθμούς αισθητά υψηλότερους από ό,τι το 2023 οδήγησε σε σημαντική επιτάχυνση της ανόδου του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος, καθώς η αύξηση της παραγωγικότητας ήταν σχεδόν ίση με εκείνη του 2023.

Για το 2025 –λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις έως τώρα– αναμένεται μικρή επιβράδυνση των ρυθμών ανόδου των συνολικών αμοιβών, των αμοιβών ανά μισθωτό και του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος, οι οποίοι ωστόσο θα παραμένουν υψηλοί, ενώ η παραγωγικότητα θα αυξηθεί κατά τη λιγότερο από ό,τι το 2024.

Το α' τρίμηνο του 2025 οι συνολικές αμοιβές των μισθωτών σε ολόκληρη την οικονομία αυξήθηκαν με ετήσιο ρυθμό 6,2% και οι αμοιβές ανά μισθωτό με ετήσιο ρυθμό 3,2% βάσει προσωρινών εθνολογιστικών στοιχείων (χωρίς εποχική διαμόρφωση).

Στον τομέα της γενικής κυβέρνησης, οι δαπάνες για αμοιβές υπαλλήλων αυξήθηκαν με ετήσιο ρυθμό 0,8% το τετράμηνο Ιανουαρίου-Απριλίου

► Καμπανάνικα από την ΤτΕ

Συνέχεια στην αύξηση των μισθών με «αστερίσκους»

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

■ ΑΓΟΣ ΤΟΝ ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΙΚΟ

Οι αυξήσεις μισθών θα πρέπει να συνδυαστούν και με περαιτέρω μείωση εισφορών

2025, ενώ είχαν αυξηθεί **κάτά 6,0%** το 2024 (βάσει ταμειακών στοιχείων).

Η ΤτΕ αναφέρει και οι στις συλλογικές συμβάσεις και εκτιμά ότι, εφόσον επανέλθουν, θα επιφέρουν και αυξήσεις μισθών, οι οποίες όμως θα πρέπει να συνδυαστούν και με περαιτέρω μείωση εισφορών.

«Ο συνδυασμός της αύξησης των συμβατικών αποδοχών, που είναι πιθανό να προκύψει από την ενθάρρυνση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, με μέτρα μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών

μπορεί να αποδειχθεί αποτελεσματική προσέγγιση για την ενίσχυση του εισοδήματος των μισθωτών», επισημαίνει η ΤτΕ και προσθέτει: «Εάν η μείωση των εισφορών και η αύξηση των μισθών συντελέσουν σε άνοδο του αριθμού των ασφαλισμένων μισθωτών, θα **αποτραπεί η μείωση των εσόδων των φορέων κοινωνικής ασφάλισης**».

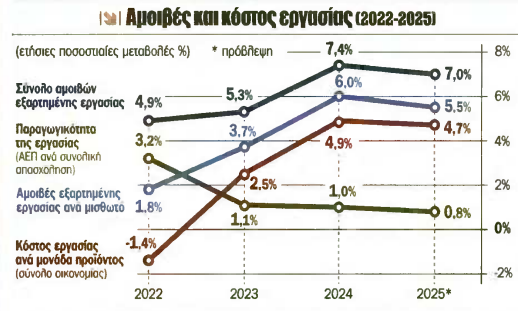
Όσον αφορά τις αυξήσεις αποδοχών με επιχειρησιακές συμφωνίες, αναφέρει ότι στον επιχειρηματικό τομέα το τετράμηνο Ιανουαρίου-Απριλίου

2025 υπογράφηκαν **72 νέες επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις**, οι οποίες **αφορούν 42.446 μισθωτούς**. Από αυτές, **32 συμβάσεις προβλέπουν αυξήσεις μισθών, ενώ οι υπόλοιπες δεν περιλαμβάνουν μισθολογικές ρυθμίσεις**.

Για τη στενότητα στην αγορά εργασίας η ΤτΕ αναφέρει ότι αυξήθηκε μετά την πανδημία, και η δυναμική της διατηρήθηκε το 2024 (2,2%, έναντι 1,6% το 2023), ενώ ο μέσος όρος της Ε.Ε.-27 ήταν 2,4% το 2024 και 2,8% το 2023.

Τα υψηλότερα ποσοστά κενών θέσεων εργασίας σημείωσαν τα καταλύματα και η εστίαση (8,0%), οι κατασκευές (3,0%), η μεταποίηση (1,8%) και οι επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες (4,0%).

Αντίθετα, οι χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες κατέγραψαν το χαμηλότερο ποσοστό κενών θέσεων εργασίας. Ο κλάδος πληροφορικής και επικοινωνιών παρουσίασε πτώση του ποσοστού κενών θέσεων εργασίας σε σχέση με το 2023.

Τα επόμενα ορόσημα για μισθούς και συλλογικές συμβάσεις

Τα επόμενα ορόσημα στους μισθούς και οι αυξήσεις που θα ακολουθήσουν καθορίζονται από την εφαρμογή του νόμου 5163/2024, για επαρκείς κατώτατους μισθούς, και από την αύξηση των συλλογικών συμβάσεων. Για τις συμβάσεις, έως τα τέλη του 2025 η κυβέρνηση θα ανακοινώσει Σχέδιο Δράσης για την ενίσχυση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, με στόχο να αυξηθούν οι συλλογικές συμβάσεις και να **καλύπτουν το 80% των εργαζομένων**, που προβλέπει η κοινοτική οδηγία για επαρκείς μισθούς. Τώρα η κάλυψη είναι στο 30%.

Ήδη η κυβέρνηση έχει εκκινήσει τη διαδικασία διαβούλευσης με τους κοινωνικούς εταίρους για

την κατάρτιση του Σχεδίου.

Στον νόμο 5164/2024 προβλέπεται ότι ο καθορισμός και η αναντιστοιχία του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου από το 2028 θα γίνεται αυτόματα, με βάση συντελεστή που θα προκύπτει από το άθροισμα **(α) του ετήσιου ποσοστού μεταβολής του δείκτη καταναλωτικής μετοξύ της 1ης Ιουλίου του προηγούμενου έτους και της 30ής Ιουνίου του τρέχοντος** για το χαμηλότερο 20% της εισοδηματικής κατανομής των νοικοκυριών και **(β) του ημίσεος του ετήσιου ποσοστού μεταβολής της αγοραστικής δύναμης του γενικού δείκτη μισθών κατά την ίδια χρονική περίοδο**.

Για τα έτη 2025, 2026 και 2027 η αύξηση του κατώτατου μισθού θα καθορίζεται αφού ληφθούν υπόψη οι γνώμες της Επιτροπής Διαβούλευσης και της Επισημοποιητικής Επιτροπής (ανεξάρτητων εμπειρογνομώνων). Ήδη από 1ης Απριλίου 2025 ο κατώτατος μηνιαίος μισθός διαμορφώθηκε **στα 880 ευρώ**.

Επίσης, πρόσφατα νομοθετήθηκε η **μείωση των ασφαλιστικών εισφορών επί των ωρών υπεργραγίας, υπερωρίας, νυκτερινής εργασίας** ή εργασίας τα Σαββατοκύριακα, καθώς αυτές θα υπολογίζονται επί του ωρομισθίου της κανονικής θωρης εργασίας και όχι επί του αυξημένου ωρομισθίου των άλλων περιπτώσεων.

6. ΟΠΕΚΕΠΕ ΤΑ ΣΕΝΑΡΙΑ ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΜΑΖΙΚΕΣ ΠΑΡΑΙΤΗΣΕΙΣ

Μέσο:ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ημ. Έκδοσης: ...28/06/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: ...28/06/2025

Σελίδα:1

Μέσο:ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ημ. Έκδοσης: ...28/06/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: ...28/06/2025

Σελίδα:26

ΠΟΛΙΤΙΚΗ | ΔΙΑΣΠΑΘΙΣΗ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ

Τριγμούς προκαλεί στην κυβέρνηση το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ

Ανοικτά όλα τα σενάρια μετά τις παραιτήσεις των «4» - Υψηλοί τόνοι από την αντιπολίτευση

Σε περιδίνηση βρίσκεται η κυβέρνηση, μετά τις απομακρύνσεις του υπουργού Μετανάστευσης, Μάκη Βορίδη, και των τριών από τους τέσσερις υφυπουργούς που τα ονόματά τους εμφανίζονται στη δικογραφία της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Του Σπύρου Γκουτζάνη
sgkoutzanis@nftemporiki.gr

ΑΠΟ ΝΑΥΡΙΣ το πρωί της Παρασκευής, υπήρχαν πληροφορίες για συσκέψεις του πρωθυπουργού με συνεργάτες του και υπουργούς, τις οποίες όμως το Μαξίμου διέψευδε. Τελικά, το μεσημέρι ανακοινώθηκαν οι παραιτήσεις του Μάκη Βορίδη, καθώς και των Τάσου Χατζηβασιλείου, Χρήστου Μπουκώρου, Διονύση Σταμενίτη.

Είχε προηγηθεί επικοινωνία του Κυριάκου Μητσοτάκη με τον Μάκη Βορίδη, ο οποίος μέσα σε μία ημέρα έκανε στροφή 180 μοιρών. Από το «είμαι στη διάθεση της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας», ο κ. Βορίδης πέρασε στην παραίτηση «λόγω της πίεσης που ασκεί το ΠΑΣΟΚ και προκειμένου να προσηγορευτεί καλύτερα την υπεράσισή του». Από τον συντονισμό των τεσσάρων παραιτήσεων είναι σαφές ότι πρόκειται για απόφαση του πρωθυπουργού, στο πλαίσιο της διαχείρισης του πολιτικού κόστους. Αν και οι δύο πλευρές επιμένουν ότι ήταν απόφαση του κ. Βορίδη, δεν εξηγείται η στροφή.

Από το Μέγαρο Μαξίμου διέρρευσε ότι ο πρωθυπουργός θα βρίσκεται στα Χανιά το Σαββατοκύριακο και θα λάβει τις αποφάσεις του, ενώ τη Δευτέρα το πρωί είναι προγραμματισμένο υπουργικό συμβούλιο. Ενώ

οι θέσεις των υφυπουργών μπορούν και να μείνουν κενές, η θέση του υπουργού Μετανάστευσης θα πρέπει να καλυφθεί άμεσα. Σε κάθε περίπτωση, τα κενά στο κυβερνητικό σχήμα ανοίγουν το θέμα ενός ακόμη ανασχηματισμού, τρεις μήνες μετά τον τελευταίο.

Παρά τις παραιτήσεις, το κύριο ζήτημα της Προανακριτικής είναι ανοικτό. Το ζήτημα μετ' επιτάσεως το ΠΑΣΟΚ -που διαθέτει και τον απαιτούμενο αριθμό βουλευτών-, όπως και ο ΣΥΡΙΖΑ. Το ΠΑΣΟΚ, μάλιστα, σε υψηλούς τόνους προειδοποιεί «να μη διανοηθεί η κυβέρνηση να οδηγήσει σε παραγραφή για τους δύο πρώην υπουργούς Αγροτικής Ανάπτυξης». Στο Μαξίμου μετρούν το κόστος που θα έχει η επιλογή να ζητήσει η Ν.Δ. εξεταστική όχι για την επίμαχη περίοδο που ερευνά η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία αλλά για τις διαχρονικές παθογένειες στην διαχείριση των αγροτικών κονδυλίων, κάνοντας διάχυση ευθυνών.

Ελιγμός διαφυγής

Με τις παραιτήσεις, ο πρωθυπουργός κάνει έναν ελιγμό, για να διασώσει ότι μπορεί από την προσωπική του εικόνα. Οι γραμμές άμυνας που έχει υψώσει μέχρι τώρα έχουν καταρρεύσει. Αρχικά, το κυβερνητικό επιτελείο πρόβαλε ότι δεν υπάρχουν ισχυρά στοιχεία, παρά μόνον επιδερμικές αναφορές στους υπουργούς. Στη συνέχεια, ότι το σκάνδαλο αφορά βουλευτές από όλα τα κόμματα, άρα διακομματική διαφθορά. Μόνο που οι υφυπουργοί που παραιτήθηκαν ζήτησαν παρτίτες ενέργειας και εξαφάνισαν από νόμιμους ελέγχους. Ακολούθως ο ίδιος ο πρωθυπουργός κατέφυγε στο ότι το σκάνδαλο έχει ευρωπαϊκές διαστάσεις και είναι διαχρονικό. Τελικά, το εγκατέλειψε και αυτό, ζητώντας τις παραιτήσεις των υπουργών του.

ΠΑΣΟΚ και ΣΥΡΙΖΑ, όμως, ήδη προχωρούν πιο πέρα. Το μεν ΠΑ-

Ο Μάκης Βορίδης.

Ο Τάσος Χατζηβασιλείου.

Ο Διονύσης Σταμενίτης.

Ο Χρήστος Μπουκώρος.

ΣΟΚ σε ανακοίνωσή του αναφέρει ότι «ο πρωθυπουργός δεν μπορεί να σταθεί και ότι η χώρα έχει κρίση ηγεσίας». Ο ΣΥΡΙΖΑ πάλι ζητά «παραίτηση της κυβέρνησης και εκλογές».

Σε κάθε περίπτωση, πρόκειται για μείζονα κυβερνητική κρίση, με άδηλη προς το παρόν έκβαση, που αφήνει ανοικτά όλα τα σενάρια για την επόμενη ημέρα, από έναν γενικευμένο ανασχηματισμό μέχρι πρόωρες εκλογές.

Οι αποκλίψεις από τη δικο-

■ Τα κενά στο κυβερνητικό σχήμα ανοίγουν το θέμα ενός ακόμη ανασχηματισμού τρεις μήνες μετά τον τελευταίο.

γραφία εντελίζουν την κυβέρνηση αλλά παράλληλα αποκάλυπτουν ένα οργανωμένο κρατικό και κομματικό σύστημα κατασπατάλησης του δημόσιου χρήματος, που ξεχειλίζει μαγκιά. «Ο χασάπης», ο «φραπές», ο υπουργός «βράχος», οι παρασκηνιακές δολοπλοκίες μικρομέγαλων κομματικών παραγόντων με την πολιτική ομπρέλα των υπουργών, προκαλούν αποτροπασμό στην κοινή γνώμη. Το ερώτημα περιβάλλον είναι επίσης αρνητικό για τον Κυριάκο Μητσοτάκη. Ο πρωθυπουργός δέχεται

επικρίσεις για την εξωτερική πολιτική, από το τουρκολιβικό μνημόνιο μέχρι τις υποχωρήσεις στα ελληνοτουρκικά και το SAFE. Η δημόσια διαμάχη κορυφαίων υπουργών, Άδωνη Γεωργιάδη και Νίκου Δένδια, που δεν κρύβουν τις φιλοδοξίες τους, είναι ενδεικτική της εν γένει αποσταθεροποίησης της κυβέρνησης.

Όσο και αν διαρρηγνύουν τα ιμάτιά τους οι Μάκης Βορίδης και Λευτέρης Αυγενάκης, δύσκολα θα αποφύγουν την Προανακριτική Επιτροπή.

Στο διαβιβαστικό της Ευρωπαϊκής εισαγγελίας αναφέρεται σχετικά με τους Μάκη Βορίδη και Λευτέρη Αυγενάκη: «Προέκυψαν στοιχεία τα οποία σχετίζονται με τους πρώην υπουργούς Αγροτικής Ανάπτυξης, Μάκη Βορίδη και Λευτέρη Αυγενάκη, για τα αδικήματα της συνέργειας σε απιστία σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από την οποία προκλήθηκε ζημιά άνω των 120.000 ευρώ, και της πθικής απουργίας σε απιστία σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από τα οποία προκλήθηκε ζημιά άνω των 120.000 ευρώ, τα οποία υποβάλλονται χωρίς οποιαδήποτε αξιολόγηση, προκειμένου να διαβιβαστούν στη Βουλή πριν τη λήξη της τρέχουσας δεύτερης κοινοβουλευτικής συνέδου».

Κατασπατάληση κονδυλίων
Η κατάθεση του πρώην διευκτι του ΟΠΕΚΕΠΕ, Βαγγέλ Σημανδράκου, καίει τον Λευτέρη Αυγενάκη. Σύμφωνα με την κατάθεση, ο Λευτέρης Αυγενάκης του άσκησε πίεση και τελικά τον οδήγησε στην παραίτηση, γιατί αρνιόταν να αποδεσμεύσει 6.000 αντικανονικά ΑΦΜ. Αναφέρει ο κ. Σημανδράκος:

«Κατά τη διάρκεια της θητείας μου, δεσμεύτηκαν κατόπιν ελέγχων 6.000 περίπου ΑΦΜ. Η πίεση για τα ΑΦΜ ήταν πολύ μεγάλη, τόσο εντός όσο και εκτός του ΟΠΕΚΕΠΕ. Τον Οκτώβριο του 2023, η πίεση έγινε αφορμή από τον κύριο Αυγενάκη, επειδή δεν πληρώθηκαν και πάλι τα 6.000 ΑΦΜ, και τη μετέφερε και σε άλλους υπουργούς, Πάρογο Σαρατάκος, και του ζήτησε να παραιτηθεί με εντολή Αυγενάκη. Στη συνέχεια, ο Μπαμπασίδης, με νέους διευθυντές, προχώρησε σε αποδεσμευση και πληρωμή των ΑΦΜ. Ενώ τα ευρήματα ήταν ξεκάθαρα στην υπόθεση του εθνικού αποθέματος, συνάντησα συντονισμένη αντίσταση απέναντι σε κάθε προσπάθεια να διερευνηθεί υπόθεση και να αναζητηθούν οι ευθύνες», αναφέρει ακόμη.

[SD:2474152]

Από το Μαξίμου διέρρευσε ότι ο πρωθυπουργός θα βρίσκεται στα Χανιά το Σαββατοκύριακο και θα λάβει τις αποφάσεις του.

Μέσο:ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ημ. Έκδοσης: ...28/06/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: ...28/06/2025

Σελίδα:27

H NΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ένα οργανωμένο σύστημα κατασπατάλησης δημοσίου χρήματος αποκαλύπτει η δικογραφία για τον ΟΠΕΚΕΠΕ

Τεχνική λύση: Η άνοδος και η πτώση

Της **Δανάης Αλεξάκη**
dalexaki@nautemporiki.gr

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ γράφει 9 Ιουλίου 2019 και το χαρτοφυλάκιο της Αχαρνών περνάει στον Μάκη Βορίδη, ο οποίος διατήρησε τη θέση του υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης μέχρι τις 5 Ιανουαρίου 2021. Στον ενάμιση χρόνο που διήρκεσε η θητεία του στο Αγροτικής Ανάπτυξης, ο κ. Βορίδης επιδίωξε να κάνει «τοεκ» σε όσο περισσότερα σημεία περιλαμβάνονταν στην τότε γαλάζια «λίστα» με τις κύριες δράσεις Αγροτικής Πολιτικής.

Σε ό,τι αφορά το «κεφάλαιο» βοσκοτόπια, το 2019 ο Μάκης Βορίδης, υπογράφοντας σχετική απόφαση, διατηρεί το καθεστώς της «τεχνικής λύσης», η οποία θεσμοθετήθηκε το 2014 από τον τότε υπουργό Γιώργο Καρασιμάνη προκειμένου να διευθετηθεί το πρόβλημα των κτηνοτρόφων που έμειναν χωρίς επιδότηση από τη μη αναγνώριση των βοσκοτόπων τους -δεδομένου του «στενού» ορισμού για τα βοσκοτόπια που είχε θέσει η Κομισιόν.

Να επισημανθεί ότι πάνω στη «λύση Καρασιμάνη» με υπουργική απόφαση του 2015 (επί υπουργίας Π. Λαφαζάνη της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ) ορίστηκε ότι «τυχόν απόθεμα βοσκοτόπων το οποίο εντοπίζεται στη νησιωτική Ελλάδα και στην Κρήτη δεν μπορεί να κατανεμηθεί σε κτηνοτρόφους που έχουν την έδρα της εκμετάλλευσής τους είτε σε άλλο νησί είτε σε χωρική ενότητα της ηπειρωτικής Ελλάδας».

Ωστόσο, στην πορεία η «τεχνική λύση» μάλλον παραφράστηκε

και άνοιξε την κερκόπορτα για το «πάρτι» στον ΟΠΕΚΕΠΕ. Μολονότι η εφαρμογή της τεχνικής λύσης «μετρούσε» ήδη τέσσερα χρόνια, πριν από την ανάληψη καθηκόντων του Μάκη Βορίδη, το 2019 φέρεται ότι ήταν η χρονιά που γιγαντώθηκε το σκάνδαλο των βοσκοτόπων, με τους Κρητικούς κτηνοτρόφους να «δεσμεύουν» χιλιάδες στρέμματα βοσκοτόπων σε άλλες περιοχές νησιωτικές και μη της χώρας. Στις 18 Σεπτεμβρίου 2019 ο τότε πρόεδρος ΟΠΕΚΕΠΕ Αθ. Καπρέλης έστειλε επιστολή στον υπουργό Μ. Βορίδη με θέμα «Διαβίβαση κατανομής επιλέξιμων βοσκοτόπων» και στην οποία προτείνει «λόγω ελλείψεων επιλέξιμων βοσκοτόπων σε ορισμένες Χωρικές Ενότητες» την κατά περίπτωση κατανομή σε άλλες. Οι

■ **Στην πορεία η «τεχνική λύση» μάλλον παραφράστηκε και άνοιξε την κερκόπορτα για το «πάρτι» στον ΟΠΕΚΕΠΕ.**

πληροφορίες που έχουν διαρρεύσει αναφέρουν ότι τότε σε 12.947 αιτούντες από την Κρήτη δίδονται παρανόμως 107.439 στρέμματα σε δυτική Μακεδονία, Πελοπόννησο, Κάρπαθο, Κω και Ρόδο.

Στις 19 Νοεμβρίου 2019 νέος πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ ορίστηκε ο κ. Γρηγόρης Βάρρας, ο οποίος κίνησε διαδικασίες ουσιαστικών ελέγχων, αλλά απομακρύνθηκε από τα καθήκοντά του υποβάλλοντας παραίτηση στις 10-11-2020 επί υπουργίας Μάκη Βορίδη, χωρίς να προλάβει να κάνει κατανομή

του εθνικού αποθέματος στους κτηνοτρόφους. Μέχρι σήμερα ο κ. Βορίδης δεν έχει αναφέρει τους λόγους για τους οποίους ζήτησε την παραίτηση του κ. Βάρρα.

Τον παραιτηθέντα κ. Βάρρα διαδέχθηκε ο κ. Φάνης Παπάς, ο οποίος με τη σειρά του υπέβαλε την παραίτησή του επικαλούμενος προσωπικούς λόγους στις 25/2/2021 στον κ. Σπύλιο Λιβανό, που ανέλαβε τα νήια του ΥΠΑΑΤ μετά τον Βορίδη. Οι πληροφορίες τότε πάντως ήθελαν τον κ. Παπά να συντάσσεται με την πλευρά του τεχνικού συμβούλου που ήθελε την ακύρωση του διαγωνισμού για την υποστήριξη της μηχανογραφικής βάσης του ΟΣΔΕ, υποστηρίζοντας παράλληλα τη λύση της προσωρινής, αλλά απευθείας ανάθεσης για 6 μήνες ή για έναν χρόνο του εν λόγω έργου στην εταιρεία που εξασφάλιζε μονοπωλιακά τα τελευταία 15 χρόνια αυτό τη διαχείριση της μηχανογραφικής βάσης.

Στον έναν χρόνο που έμεινε στην Αχαρνών ο Δευτέρης Αυγενάκης, από τις 27 Ιουνίου 2023 έως τις 14 Ιουνίου 2024, δεν υπήρξαν πολλά «τοεκ» στον γαλάζιο φάκελο του αγροτικού χαρτοφυλακίου, με την μεγαλύτερη κινητικότητα του υπουργού να εστιάζει στα ζητήματα της Κρήτης.

Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ ήταν τότε ο κ. Ευάγγελος Σημανδράκης, ο οποίος υπέβαλε την παραίτησή του τον Δεκέμβριο του 2023 και τα νήια του Οργανισμού ανέλαβε ο κ. Κυριάκος Μπαμπασίδης, το όνομα του οποίου «προταγώνισται» και αυτό στη δικογραφία της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας.

[SID: 24741102]

Μείζονα κρίση προκαλεί στην κυβέρνηση το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ με τις παράνομες επιδοτήσεις για βοσκοτόπια.

7. « ΑΠΟΤΥΧΑΜΕ ... »

Μέσο:ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: ...30/06/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: ...30/06/2025

Σελίδα:1

ΣΚΑΝΔΑΛΟ ΟΠΕΚΕΠΕ ΠΟΥ ΟΔΗΓΕΙ Η ΠΑΡΑΔΟΧΗ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ

«Αποτύχαμε...»

- Γιατί ο Πρωθυπουργός επέλεξε τη γραμμή της σκληρής αυτοκριτικής
- Ποια είναι τα δεύτερα και τα τρίτα μηνύματα της χθεσινής ανάρτησης
- Ο πρόεδρος της κυβέρνησης δεν απειλείται, διαμνύει το Μαξίμου
- Πώς θα διαχειριστούν δικαστικά και κοινοβουλευτικά την εξέλιξη της υπόθεσης
- Ποιοι και γιατί ανήσυχούν από τις έρευνες που συνεχίζονται

ΣΚΑΝΔΑΛΟ ΟΠΕΚΕΠΕ

Ομολογία αποτυχίας

Πού οδηγεί η σκληρή αυτοκριτική και η παραδοχή του σκανδάλου από τον Μητσοτάκη

ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΔΗΜΟΥ

Οι αρχικές γραμμές άμυνας της κυβέρνησης αποδείχθηκαν ανεπαρκείς. Η πρώτη επιχείρηση αντιμετώπισης, για παράδειγμα μια μονόπλευρη επιμονή της ΝΔ στην προβολή των κινήσεων «εξυγιάνσης» ενός αμαρτωλού οργανισμού, δεν λειτούργησε υπό το βάρος της υπόθεσης και των αποκαλύψεων για παλαιοκομματικές κοπές πολιτικές συμπεριφορές, που πλάττουν ευθές έναν από τους βασικούς πυλώνες του αφηγήματος Μητσοτάκη – την «τεχνοκρατική» διακυβέρνηση. Όλες οι εκτιμήσεις ότι θα αποφευχθεί ένας νέος κύκλος φθοράς έπεσαν έξω. Ο κλοιός του ΟΠΕΚΕΠΕ έσφιξε τόσο, που τελικά πάγωσε κάθε πολιτικό σχεδιασμό του Μαξίμου. Εξού και η αναθεώρηση του τρόπου διαχείρισης της κρίσης: όχι μόνο πέντε πρόσωπα της κυβέρνησης (ένας υπουργός, τρεις υφυπουργοί, ένας γενικός γραμματέας) και δύο κομματικά στελέχη (ένας γραμματέας και ένα μέλος της Πολιτικής Επιτροπής) είδαν την πόρτα της εξόδου, αλλά – το κυριότερο – ο Κυριάκος Μητσοτάκης επέλεξε τη σκληρή αυτοκριτική.

«Ας είμαστε ειλικρινείς. Αποτύχαμε»

Η αλλαγή πλευράς είναι εμφανής: μία εβδομάδα πριν, προτού ανοί-

ξουν στους βουλευτές οι 3.000 σελίδες της δικογραφίας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, ο Πρωθυπουργός μιλούσε για ζήτημα «υπαρκτό» αλλά «ευρωπαϊκό και όχι μόνο εθνικό, διαχρονικό και όχι συγκυριακό» και παρότι έλεγε ότι θα αναληφθούν ευθύνες «που μας αναλογούν», κάρφωνε πρωτίστως τους «επιτήδειους» που εξαπάτησαν το Δημόσιο. Χθες, προχώρησε σε ομολογία αποτυχίας.

«Ας είμαστε ειλικρινείς. Αποτύχαμε» έγραψε και επιχειρώντας μηνύματα προς τους δικούς του, τόνισε ότι «δεν μπορούμε να ανεχόμαστε πρακτικές που παραπέμπουν, ή που δίνουν την εντύπωση ότι παραπέμπουν, σε συναλλαγές για λίγους σταυρούς». Η πρωθυπουργική ανάρτηση κρύβει πολλά και ήρθε έπειτα από μετρήσεις, διαπιστώσεις, εισηγήσεις: οι αναζητήσεις στα social media χτύπησαν ανησυχητικό καμπανάκι στο Μαξίμου (σχεδόν θυμίζοντας τους δύσκολους μήνες της αναταραχής για τα Τέμπη), οι μετρήσεις κοινής γνώμης έδειξαν φρένο στην ανάκαμψη της ΝΔ αν όχι και επαναφορά της σε πτωτική τροχιά και γρήγορα προκρίθηκε η γραμμή Σταν Γκρίνπεργκ: καλλιέργεια εικόνας προσπάθειας παρά τα λάθη αντί

αλαζονείας και αναγνώρισης λαθών αντί υπέρμετρης αυτοπεποίθησης.

Το Μαξίμου «δεν απειλείται»

Εν αναμονή νέων πρωθυπουργικών μηνυμάτων από το Υπουργικό Συμβούλιο, από το τραπέζι του οποίου λείπει ο Μάκης Βορίδης και επιστρέφει ο Θάνος Πλεύρης, το Μαξίμου διαμηνύει ότι «δεν απειλείται» και, ενόσω επεξεργάζεται όλες τις επιλογές κοινοβουλευτικής διαχείρισης, επιχειρεί έστω με καθυστέρηση διαχωριστικές γραμμές από αναχρονιστικές πρακτικές. «Οι αποφάσεις του Πρωθυπουργού και οι παρατηρήσεις στέλνουν ένα μήνυμα στο εσωτερικό της παράταξης και της κυβέρνησης, καθώς και στο πολιτικό σύστημα» είπε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Παύλος Μαρινάκης (Μεγα). Το ΠΑΣΟΚ προετοιμάζεται για πρόταση σύστασης Προανακριτικής Επιτροπής για τον Μάκη Βορίδη και τον Λευτέρη Αυγενάκη, αλλά η κυβερνητική πλειοψηφία τηρεί στάση αναμονής – στο τραπέζι παραμένουν εισηγήσεις για Εξεταστική. Στο μεταξύ η Κοινοβουλευτική Ομάδα της ΝΔ βράζει ξανά, όχι μόνο γιατί βουλευτές αγωνιούν για τυχόν νέους γύρους αποκαλύψεων στην έρευ-

Έρχονται νέες αποκαλύψεις από τις

Ποια πρόσωπα (εντός και εκτός πολιτικής σκηνής)
Περιλαμβάνει η εισαγγελική λίστα του σκανδάλου

ΤΗΣ ΜΙΝΑΣ ΜΟΥΣΤΑΚΑ

Νέες αποκαλύψεις για άγνωστες πτυχές του σκανδάλου του ΟΠΕΚΕΠΕ, βάζοντας και άλλα πρόσωπα, εντός και εκτός της πολιτικής σκηνής, στο κάδρο των ερευνών, αναμένονται το επόμενο χρονικό διάστημα, καθώς η έρευνα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη, όπως και η επεξεργασία κρίσιμων αποδεικτικών στοιχείων από την

πρόσφατη έφοδο στα γραφεία του Οργανισμού.

Το κλίμα των ελλήνων εντεταλμένων ευρωπαίων εισαγγελέων συνεχίζει με απόλυτη μυστικότητα την έρευνά του προς κάθε κατεύθυνση και, όπως λένε αρμόδιες πηγές, «ο δρόμος για να φτάσουμε στην άκρη του νήματος είναι ακόμα μακρύς».

Το εισαγγελικό οικοδόμημα

Το έργο της ομάδας των εισαγγελέων δεν τελείωσε με τη διαβίβαση

της δικογραφίας στη Βουλή. Κοιτάζοντας από απόσταση την έρευνά τους, εύκολα μπορεί να διακρίνει κανείς ότι μοιάζει με οικοδόμημα που έχει τρεις διαφορετικούς ορόφους. Όπως προκύπτει και από το Διαβιβαστικό, επέλεξαν να ξεκινήσουν από τους πρώην υπουργούς Μάκη Βορίδη και Λευτέρη Αυγενάκη, ενόψει και του ενδεχόμενου κινδύνου παραγραφής των τυχόν αξιόποινων πράξεων που ήθελε ερευνηθούν από τη Βουλή.

«Αυτή τη στιγμή, διανύουμε τη δεύτερη τακτική σύνοδο της παρούσας κοινοβουλευτικής περιόδου, η οποία ξεκίνησε μετά τις εθνικές εκλογές του Μαΐου 2023. Δεν έχει ακόμη ανακοινωθεί πότε θα λήξουν

Μέσο:ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: ...30/06/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: ...30/06/2025

Σελίδα:11

INTIME NEWS / JANNHE AAROT

Κρας τεστ διαρκείας στη σχέση με Βορίδη

Από τη στιγμή που η δικογραφία έφτασε στην αίθουσα 168 της Βουλής, αναδείχθηκαν δύο κεντρικά πρόσωπα: ο Μάκης Βορίδης και ο Λευτέρης Αυγενάκης, οι οποίοι επί θτείας τους στο υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης συγκρούστηκαν με τους τότε επικεφαλής του ΟΠΕΚΕΠΕ. Υστερα από το πρώτο βραχυκύκλωμα, το Μαξίμου άρχισε να αναζητάει μια όσο το δυνατόν πιο ανώδυνη πολιτική διαχείριση με σταθμίσεις δεδομένων και με καλλιέργεια εικόνας αποφασιστικότητας. Οι σταθμίσεις αφορούν πρωτίστως τον Βορίδη, ο οποίος βρισκόταν και εντός Μαξίμου για σχεδόν δύο χρόνια, ενώ ο Αυγενάκης έρχεται στο προσκήνιο έξι μήνες μετά την επαναφορά του στην ΚΟ της ΝΔ, από την οποία διεγράφη το περασμένο καλοκαίρι.

Αρμόδιες πηγές επιμένουν: πρώτον, ότι μια παραίτηση δεν σημαίνει αποδοχή κατηγορίας και, δεύτερον, ότι «κάθε περίπτωση είναι ξεχωριστή». Δηλαδή στο Μαξίμου δεν υπολογίζουν απαραίτητα σε... λύση - πακέτο για τα εμπλεκόμενους, αλλά διαχωρίζουν πρόσωπα και περιστατικά.

Η λογική της παραπομπής στο Δικαστικό Συμβούλιο απευθείας, ανεξάρτητα από τα στοιχεία, βρίσκει αντίθετο τον Βορίδη και θα ζητήσει από τη ΝΔ να μην υπερψηφίσει οποιαδήποτε παραπομπή του εφόσον οι βουλευτές θεωρήσουν ότι δεν διέπραξε κάτι επιλήψιμο. Οι τυχαία ο ίδιος έσπευσε προκαταβολικά σε μνημόνια, προκαλώντας ενόχληση (και) σε υψηλότερα κυβερνητικά κλιμάκια που διέκριναν απειλές. Μετά την έξοδο Βορίδη το Μαξίμου δεν θέλει να δείξει εικόνα ρήξης («Υπνέτησε όλα τα αζώματα με αποτελεσματικότητα, δεν ακυρώνεται η προσφορά των ανθρώπων» είπε ο Παύλος Μαρινάκης στο Mega), ωστόσο η πραγματικότητα είναι άλλη: τέθηκε η αφετηρία ενός κρας τεστ διαρκείας των σχέσεων με τον Μητσοτάκη και τελικά με τη ΝΔ.

ΕΛΕΝΗ ΕΥΑΓΓΕΛΟΔΗΜΟΥ

να για τις αγροτικές επιδοτήσεις, αλλά επιπλέον διότι εκφράζεται αγωνία ότι τα θολά σημεία στην κυβερνητική πορεία σωρεύονται με ανυπολόγιστες προς το παρόν επιπτώσεις τόσο στους πολίτες, όσο και στην εικόνα συνοχής της ΝΔ. Λέγεται δηλαδή από πολλούς ότι το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ μπορεί να απελευθερώσει νέες ανοιχτές διαφωνίες μεταξύ γαλάζιων (σαν την πρόσφατη ανοιχτή σύγκρουση Αδωνη Γεωργιάδη - Νίκου Δένδια) για θέματα που δεν σχετίζονται με τις αγροτικές επιδοτήσεις, αλλά είναι στην πρώτη γραμμή ενδιαφέροντος του νεοδημοκρατικού ακροατηρίου.

Εκλογές το 2027

Σε ό,τι αφορά την αντιπολίτευση, το Μαξίμου εστιάζει τις αντιθέσεις του στα περί... εκλογών - απορρίπτοντας για την ακρίβεια τις πρόωρες εκλογές. «Οι εκλογές θα γίνουν το 2027. Γιατί η κυβέρνηση αυτή εξελήγη με πρόγραμμα τετραετίας», είπε ο Μαρινάκης, σχολιάζοντας σκωπτικά ότι έχουν «ενδιαφέρον» τα αιτήματα της αντιπολίτευσης για εκλογές ενώ ο ΣΥΡΙΖΑ «είναι στο όριο της εισόδου στη Βουλή στις δημοσκοπήσεις» και το ΠΑΣΟΚ «παριστάνει ότι είναι κόμμα που ιδρύθηκε το 2021».

► Οι μόνο πέντε πρόσωπα της κυβέρνησης (ένας υπουργός, τρεις υφυπουργοί, ένας γενικός γραμματέας) και δύο κομματικά στελέχη (ένας γραμματέας και ένα μέλος της Πολιτικής Επιτροπής) είδαν την πόρτα της εξόδου, αλλά - το κυριότερο - ο Κυριάκος Μητσοτάκης επέλεξε να προχωρήσει σε σκληρή αυτοκριτική

έρευνες που συνεχίζονται

οι εργασίες αυτής της συνόδου. Κατά τη γνώμη μας, η ποινική ευθύνη των πράξεων υπουργών που αναφέρονται στο άρθρο 86 παρ. 1 του Συντάγματος, οι οποίες φέρεται να διαπράχθηκαν κατά την προηγούμενη κοινοβουλευτική περίοδο, θα μπορούσε να θεωρηθεί απασβεσμένη, εάν η Βουλή αποφασίσει να ασκήσει ποινική δίωξη κατά υπουργού μετά τη λήξη της δεύτερης τακτικής συνόδου», όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά στο δι-αβιβαστικό έγγραφο των ευρωπαίων εισαγγελέων προς τη Βουλή.

Στον δεύτερο όροφο του εισαγγελέως οικοδομήματος βρίσκονται οι βουλευτές για τους οποίους το Σύνταγμα επιφυλάσσει διαφορε-

τική μεταχείριση σε σχέση με τους υπουργούς. Σε περίπτωση που από την εξέλιξη της έρευνας, πέρα από τις τηλεφωνικές συνομιλίες προκύψουν και άλλα στοιχεία, τότε ξεχωριστά για τον καθένα θα αποστέλλεται από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία αιτιολογημένη διάταξη προς τη Βουλή, ζητώντας να δοθεί άδεια για να κληθούν με την ιδιότητα του υπόπτου.

Και στον τρίτο όροφο του εισαγγελέως οικοδομήματος βρίσκονται όλα τα μη πολιτικά πρόσωπα, τόσο αυτά που ακούγονται στις επίμαχες συνομιλίες, όσο και άλλα που έχουν νομιμοστεί από αυτοτελή στοιχεία, τα οποία ελέγχονται για σοβαρά αδικήματα όπως απάτη, απιστία, υπεξαί-

ρεση και εγκληματική οργάνωση. «Κλειδί» στη συνέχεια της σοβαρής έρευνας θα αποτελέσουν τόσο οι συνομιλίες που δεν έχουν ακόμα απομαγνητοφωνηθεί, όσο και η αξιολόγηση από τα Εγκληματολογικά Εργαστήρια της ΕΛ.ΑΣ. των στοιχείων που κατασχέθηκαν μετά την έφοδο στα γραφεία του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Η πρώτη απόφαση

Με φόντο όλες αυτές τις εξελίξεις στην υπόθεση του ΟΠΕΚΕΠΕ, με ιδιαίτερο ενδιαφέρον αναμένεται σήμερα η αγωγή της ευρωπείας εισαγγελέως και αμέσως μετά η απόφαση του δικαστηρίου στην πρώτη μεγάλη δίκη με επτά κατηγορούμενους που δικάζονται για απάτη.

ΣΚΑΝΔΑΛΟ ΟΠΕΚΕΠΕ

ΦΩΤΟ: ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Παγωμένη η πλειοψηφία

Συλλογή υπογραφών για άμεση σύγκληση της ΚΟ
εξετάζουν βουλευτές της ΝΔ

ΤΟΥ ΛΑΜΠΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Βαρύ κλίμα, δυσφορία και κινητικότητα καταγράφεται στις τάξεις της κυβερνητικής πλειοψηφίας, στον απόηχο των αποκαλύψεων για το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ που οδήγησε στις παραιτήσεις κυβερνητικών στελεχών. «Κυβερνάμε έξι χρόνια. Πώς γίνεται να μην πήραμε χαμπάρι; Πώς γίνεται να μας ξέφυγε ο ΟΠΕΚΕΠΕ;» αναρωτιούνται βουλευτές, οι οποίοι βασίζουν στο κάδρο της κριτικής τους και το Μαξίμου. Οι δηλώσεις του βουλευτή Δημήτρη Μαρκόπουλου, ο οποίος διερωτήθηκε με νόημα (στο Mega) «πώς από τα ραντάρ των excel του επιτελικού κράτους ξέφυγε ένα τέτοιο ζήτημα;», είναι ενδεικτικές του σκηνικού που διαμορφώνεται. Μέλη της ΚΟ της ΝΔ εμφανίζονται αμήχανα, αλλά και προβληματισμένα για τις προεκτάσεις που λαμβάνουν

οι αποκαλύψεις, οι οποίες ακόμα δεν έχουν τελειώσει.

Κάποιοι βουλευτές διατυπώνουν τη σκέψη συλλογής υπογραφών για άμεση σύγκληση της ΚΟ, αναφέροντας παράλληλα πως πρέπει να υπάρξει σαφές χρονοδιάγραμμα για το πώς θα πληρωθούν τα πρόστιμα (εξετάζουν και το ενδεχόμενο να υπάρξει ερώτηση στη Βουλή). Για τα επόμενα βήματα, στην κοινοβουλευτική πλειοψηφία περιμένουν το τελικό σήμα από την πλευρά του Μαξίμου για τη σύσταση εξεταστικής επιτροπής, αλλά την ίδια στιγμή έντονο προβληματισμό προκαλεί η προοπτική της προανακριτικής επιτροπής για τους εμπλεκόμενους πρώην υπουργούς, την οποία προεξοφλούν ότι θα ζητήσει η αντιπολίτευση. «Εκεί που λέγαμε ότι έκλεισε ένας κύκλος με τα Τέμπη, τώρα συ-

Μέλη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της ΝΔ προβληματίζονται για τις προεκτάσεις που λαμβάνουν οι αποκαλύψεις, ενώ ανησυχία προκαλεί η προοπτική μιας νέας Προανακριτικής Επιτροπής την οποία προεξοφλούν ότι θα ζητήσει η αντιπολίτευση

Ζητάμε για νέα Προανακριτική», σχολιάζουν, εκτιμώντας ότι μια άρνηση για σύσταση προανακριτικής για τον ΟΠΕΚΕΠΕ δεν είναι εύκολο να δικαιολογηθεί στο εκλογικό ακροατήριο.

Το σενάριο της κάλπης

Ωστόσο, οι ραγδαίες εξελίξεις επαυφούν στις κατ' ιδίαν συζητήσεις των «γαλάζιων» και το σενάριο της κάλπης (το φθινόπωρο, μετά τις εξαγγελίες της ΔΕΦ). Η ΚΟ της ΝΔ μοιάζει να είναι «στα κάγκελα» με την εικόνα που εκπέμπει η κυβέρνηση, όχι μόνο στο εσωτερικό αλλά και στην Ευρώπη: «Αυτό που φτάνει στις Βρυξέλλες είναι μια κυβέρνηση που δεν μπορεί να ελέγξει τη διαφθορά», σημειώνουν, ενώ κάποιοι δεν κρύβουν τον προβληματισμό τους και για πρόσωπα που περιλαμβάνει ο ανασχηματισμός.

Σε κάθε περίπτωση, η πλειοψηφία τελεί εν αναμονή των κινήσεων της αξιωματικής αντιπολίτευσης ως προς την προανακριτική επιτροπή. Η μελέτη της δικογραφίας στην αίθουσα 168 θα συνεχιστεί, καθώς ο όγκος της είναι μεγάλος και ήδη στο ΠΑΣΟΚ συγκροτούν επιτελείο των νομικών που θα επεξεργαστεί το «κατηγορητήριο» για συνέργεια σε απιστία και ηθική αυτουργία σε απιστία για ποσό άνω των 120.000 ευρώ, που αναφέρονται στο διαβιβαστικό της ευρωπαϊκής εισαγγελίας για Βορίδη - Αυγενάκη.

■ Και όλα αυτά ενώ «τρέχει» η προανακριτική για τον Κώστα Ακ. Καρμανλίδη, με την πλειοψηφία να οδηγεί τα κόμματα της αντιπολίτευσης στα «χαρσάκια» λόγω της άρνησής τους να λάβουν αντίγραφο της δικογραφίας των Τεμπών και να κληθούν μάρτυρες με μοναδική εξαίρεση τον πρώην υπουργό, ο οποίος θα κληθεί (στις 7 Ιουλίου) να καταθέσει το πιθανότερο διά υπομνήματος.

ΠΑΣΟΚ: Πρώτα Προανακριτική, μετά εκλογές

ΤΗΣ ΜΥΡΤΩΣ ΛΙΑΛΙΟΥΤΗ

Χωρίς να έχει πει τη λέξη εκλογές, το ΠΑΣΟΚ δείχνει τον αντιπολιτευτικό δρόμο που θα ακολουθήσει, με αφορμή το σκάνδαλο ΟΠΕΚΕΠΕ: με αναφορές, από τον εκπρόσωπο Τύπου Κώστα Τσουκαλά, σε κυβέρνηση που «δεν μπορεί να σταθεί» και από τον Νίκο Ανδρουλάκη στο «Βήμα της Κυριακής» για διαφθορά που «ζεπερνά μεμονωμένα πρόσωπα» και «αγγίζει τον ίδιο τον πυρήνα διακυβέρνησης του «επιτελικού» κράτους». Στη Χαριλάου Τρικούπη επιμένουν πως πριν έρθουν οι εκλογές πρέπει να διεξαχθεί Προανακριτική Επιτροπή και να ασκηθεί ποινική δίωξη εις βάρος των δύο

πρώην υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης, Μάκη Βορίδη και Λευτέρη Αυγενάκη.

Την επιμονή αυτή βασίζουν στον κίνδυνο που επισημαίνεται και εντός της δικογραφίας που έχει φτάσει στη Βουλή για την περίοδο Βορίδη, όσον αφορά τη συμπλήρωση της αποσβεστικής προθεσμίας – κίνδυνος που ξεπερνιέται μόνο αν η διαδικασία κινηθεί και ολοκληρωθεί εντός της τρέχουσας κοινοβουλευτικής περιόδου. «Ας το γνωρίζουν: Δεν θα επιτρέψουμε να αποδράσουν από την ευθύνη και την αλήθεια», ανέφεραν χθες, πατώντας το γάντι στο «αποτύχαμε» της ανάρτησης του Κυριάκου Μητσοτάκη. Επισημαίνοντας το ενδεχόμενο το Μαξίμου να στρίψει σε Εξεταστική ή σε κάλπη, για να προσπαθήσει να σώσει τον πρώην

υπουργό, στελέχη της Χαριλάου Τρικούπη σχολίασαν πως «δεν θα επιτρέψουν να μπει στο ράφι» η διερεύνηση του σκανδάλου. Όλοι, πάντως, βρίσκονται σε αναμονή και της νέας δικογραφίας που φέρεται πως έρχεται, της οποίας το περιεχόμενο (άρα και την πολιτική προέλευση των προσώπων που «δείχνει») κανείς δεν γνωρίζει – παρότι στο ΠΑΣΟΚ ξεκαθαρίζουν πως δεν θα δεχτούν συμπληρωματικά.

Από την πλευρά του, ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ Σωκράτης Φάμελλος ζητεί ανοιχτά άμεση προφυγή σε κάλπες: «Δεν αξίζει στην πατρίδα μας ένας αποτυχημένος πρωθυπουργός και μια αποτυχημένη κυβέρνηση. Μόνη λύση η παραίτησή σας, οι εκλογές και η προοδευτική αλλαγή».

8. ΑΠΙΑΣΤΟΣ ΣΤΟΧΟΣ Ο ΜΕΣΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ? 1.500 ΤΟ 2027

Μέσο: ΤΟ ΒΗΜΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .29/06/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .29/06/2025

Σελίδα: 1

Απιαστος στόχος ο μέσος μισθός €1.500 το 2027

«Αγκάθι» η απόλυτη ένδεια των ΣΣΕ - Καλύπτεται μόλις το 28% των εργαζομένων

Σε πλήρη κατάρρευση οδηγήθηκαν από το 2012, και παραμένουν έως σήμερα, οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Μόλις το 28% των εργαζομένων καλύπτεται από κάποια σύμβαση, όταν το 2010 καλυπτόταν το 100% των εργαζομένων.

Με δεδομένη αυτή την εικόνα, πολλοί εκτιμούν ότι η επίτευξη του κυβερνητικού στόχου για διαμόρφωση του μέσου μισθού στα 1.500 ευρώ το 2027 είναι σχεδόν αδύνατη.

Το γεγονός αυτό καθιστά απο-

λύτως αναγκαία για τον θεσμό των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων την επαναφορά στην προ της οικονομικής κρίσης κατάσταση, κάτι που αποτελεί και το πάγιο αίτημα των συνδικαλιστικών οργανώσεων. Σ. 4

8. ΑΠΙΑΣΤΟΣ ΣΤΟΧΟΣ Ο ΜΕΣΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ? 1.500 ΤΟ 2027

Μέσο: ΤΟ ΒΗΜΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 29/06/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 29/06/2025

Σελίδα: 4

Απιαστος ο στόχος για μέσο μισθό €1.500 το 2027

«Αγκάθι» η απόλυτη ένδεια των συλλογικών συμβάσεων εργασίας
- Καλύπτεται μόλις το 28% των εργαζομένων - Οι συγκλίσεις και οι αποκλίσεις εργοδοτών και εργαζομένων για την επαναφορά του συλλογικού δικαίου

Του Κώστα Παπαδή

Σε πλήρη κατάρρευση οδηγήθηκαν από το 2012, και παραμένουν έως σήμερα, οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Μόλις το 28% των εργαζομένων καλύπτεται από κάποια σύμβαση, όταν το 2010 καλύπτονταν το 100% των εργαζομένων.

Ενδεικτικό της ένδειας που επικρατεί στον τομέα των συλλογικών συμβάσεων είναι το γεγονός ότι κατά το 2024 υπογράφηκαν μόλις 18 κλαδικές συμβάσεις, ενώ συνολικά βρίσκονταν σε ισχύ 47 που καλύπταν 711.500 εργαζομένους.

Ωστόσο μόνο 7 από αυτές έχουν κληθεί υποχρεωτικά εκτελεστές, δηλαδή εφαρμόζονται στο σύνολο των εργαζομένων του κλάδου. Ως εκ τούτου, το πραγματικό ποσοστό κάλυψης είναι ακόμη χαμηλότερο και υπολογίζεται στο 20% περίπου. Με δεδομένη αυτή την εικόνα, πολλοί εκτιμούν ότι η επίτευξη του κυβερνητικού στόχου για διαμορφωση του μέσου μισθού στα 1.500 ευρώ το 2027 είναι σχεδόν αδύνατη.

Η επαναφορά

Το γεγονός αυτό καθιστά απολύτως αναγκαία για τον θεσμό των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων στην προ της οικονομικής κρίσης κατάσταση, κάτι που αποτελεί και το πάγιο αίτημα των συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Ηδη η επιτροπή που έχει ήδη θεσπιστεί από το υπουργείο Εργασίας βρίσκεται σε συνεχή συζήτηση προκειμένου μέχρι το τέλος του έτους να διαμορφώσει τον οδικό χάρτη για τα μέτρα που θα ληφθούν ώστε να ενισχυθούν οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

Μέχρι στιγμής στην επιτροπή διαφαίνονται συγκλίσεις σε τρία ζητήματα που αφορούν το ποσοστό εκπροσώπησης των εργοδοτικών οργανώσεων ως προϋπόθεση επέκτασης της σύμβασης και τον τρόπο λειτουργίας του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διατρίσεως

(ΟΜΕΔ). Αντιθέτως, σημαντικές είναι οι αποκλίσεις που καταγράφονται στα θέματα που θέτει η εργατική πλευρά και αφορούν τη μετενέργεια, την επεκτασιμότητα, τη συρροή και την καθολικότητα των συμβάσεων.

Την πλήρη καταβαράθρωση των κλαδικών συμβάσεων εργασίας την τελευταία δεκαετία καταγράφει η ετήσια έκθεση του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ για την οικονομία και την απασχόληση του 2025.

Η έκθεση σημειώνει ότι στην Ελλάδα ο θεσμός των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων παραμένει αποδυναμωμένος, με μικρό αριθμό συλλογικών συμβάσεων. Αυτό διαρκεί περισσότερο από μία δεκαετία, ξεκινώντας από το έτος 2010, δηλαδή πριν από την οικονομική κρίση, όταν η κάλυψη των εργαζομένων από συλλογικές συμβάσεις (ΣΣΕ) προσέγγιζε το 100% σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΟΣΑ. Παρατηρώντας την ετήσια διαχρονική εξέλιξη των ΣΣΕ από το 2010 έως και το 2024 διαπιστώνεται ότι για περισσότερο από μία δεκαετία ο θεσμός των ελεύθερων

συλλογικών διαπραγματεύσεων παραμένει αποδυναμωμένος, με μικρό αριθμό ΣΣΕ.

Οι κυρώσεις

Ειδικότερα, κατά το 2024 υπογράφηκαν και κυρώθηκαν από το υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης 18 ΣΣΕ κλαδικού ή ομοιοεπαγγελματικού, εθνικού ή τοπικού χαρακτήρα. Εξ αυτών οι 9 είναι εθνικές κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές ΣΣΕ και οι 9 είναι τοπικές κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές ΣΣΕ. Για το 2024 έχει υπογραφεί και η Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΕΓΣΣΕ) μεταξύ των εθνικών κοινωνικών εταίρων, καθώς και 238 επιχειρησιακές ΣΣΕ.

Η συντριπτική πλειονότητα των επιχειρησιακών ΣΣΕ του 2024, δηλαδή 156 επιχειρησιακές συμβάσεις (ποσοστό 66%), οι οποίες δυνητικά καλύπτουν 110.747 μισθωτούς εργαζομένους, διατηρούν αμετάβλητες τις αποδοχές και οι υπόλοιπες 82 επιχειρησιακές συμβάσεις (ποσοστό 34%) προβλέπουν μισθολογικές αυξήσεις και αφορούν 57.414 εργαζομένους.

Σε κλαδικό και ομοιοεπαγγελματικό επίπεδο, κατά τη διάρκεια του 2024 θα πρέπει να σημειωθεί ότι ήταν σε ισχύ συνολικά 43 ΣΣΕ. Δηλαδή, εκτός από τις 18 νέες κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές ΣΣΕ που υπογράφηκαν το 2024, βρίσκονταν σε ισχύ επιπλέον 25 συλλογικές συμβάσεις παρελθόντων ετών.

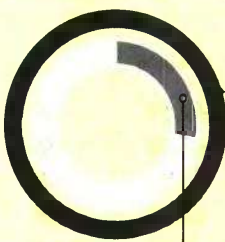
Η κάλυψη

Οι 47 κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές ΣΣΕ που βρίσκονται σε ισχύ εκτιμάται ότι καλύπτουν δυνητικά περίπου 711.500 εργαζομένους, δηλαδή περίπου το 28% του συνόλου των μισθωτών εργαζομένων (2.519.726 άτομα).

Το πραγματικό ποσοστό κάλυψης των εργαζομένων από κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές ΣΣΕ μειώνεται ακόμα περισσότερο εάν ληφθεί υπ' όψιν ότι από το σύνολο των 47 ΣΣΕ μόνο 7 συλλογικές συμβάσεις έχουν κληθεί γενικά υποχρεωτικές, δηλαδή υποχρεωτικά εφαρμόστες σε όλους τους εργαζομένους από το σύνολο των επιχειρήσεων του κλάδου ή του επαγγέλματος. Οι ΣΣΕ αυτές αφορούν ξενοδοχεία, τουριστικά και εμποτιστικά καταστήματα, ιδιωτική ασφάλιση και πληρώματα πλοίων (ναυτικά επαγγέλματα) και καλύπτουν περίπου 502.630 εργαζομένους (20% του συνόλου των μισθωτών εργαζομένων).

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Στοιχεία ΙΝΕ - ΓΣΕΕ

Το 2010 καλύπτονταν το 100% των εργαζομένων από συλλογική σύμβαση

Το 2024 καλύπτονταν το 28% των εργαζομένων από συλλογική σύμβαση

Το 2024 υπογράφηκαν 238 επιχειρησιακές συμβάσεις, που καλύπτουν 168.161 εργαζομένους, εκ των οποίων:

Οι 82 αφορούσαν 57.414 εργαζομένους, οι οποίοι έλαβαν κατά μέσο όρο αύξηση 2%

Οι 156, 110.747 εργαζομένους, δεν προβλέπουν κάποια μισθολογική αύξηση

B

Κατά το 2024 υπογράφηκαν και κυρώθηκαν από το υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μόνο 18 ΣΣΕ